

Forfatter: Topsøe, Vilhelm

Titel: VED EFTERAAARSTID (1879)

Citation: Topsøe, Vilhelm: "VED EFTERAAARSTID (1879)", i Topsøe, Vilhelm: *Udvalgte Skrifter*, udg. af VILH. ANDERSEN ; HELGE TOPSØE-JENSEN , 1923, s. 111. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-topsoe01-shoot-workid61454.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Udvalgte Skrifter

VED EFTERAAARSTID (1879)

112

113

I SEPTEMBER

I.

Châlet pr. Vebæk. Den 1. September.

Kjære Veninde! Du vilde jo komme til Kjøbenhavn hen paa Efteraaret. Gjør mig den Tjeneste at komme lidt tidligere! Kom hertil saa betids, at Du kan være hos mig den 1. Oktober, saa er det min Fødselsdag. Det er imidlertid ikke for Fødselsdagens Skyld, at jeg indbyder Dig; eller rettere, det er netop for Fødselsdagens Skyld, men paa en anden Maade, end Du troer. Jeg vil blive herude paa Landet til den Dag, paa Châlet, det lille Landsted, som Du veed jeg arvede for et Aars Tid siden, og som jeg har gjort til mit Yndlingsopholdssted. Jeg vil blive herude iaar Fødselsdagen over. Tante er naturligvis gaaet ind derpaa med sin sædvanlige elskværdige, kjedsommelige Føjelighed. Vi blive altsaa herude, men saa kommer Hovedsagen. Du skal komme herud, men ikke til et Selskab eller til en Festlighed: Jeg vil ikke have Dig for at more Dig, men for lutter Melankolis og Bedrøveligheds Skyld. Det Bedrøvelige bestaar nemlig i, at jeg den 1. Oktober bliver 32 Aar, akkurat to Gange det dejlige sexten, da man bliver »ung Pige«.

To Gange de Sexten, to Aar over de Trediv. Kom blot ikke og trøst mig med Balzac og »den trediveaarige Kvinde«. Det Interessante, man har udfundet ved Tredivaarigheden, bestaar jo kun i, at man bliver uimodstaaelig fristet til at løbe bort fra sin Mand og sine Børn, hvad der maaske ogsaa kan være interessant nok, men naar man som jeg ingen Mand har at løbe bort fra, hvad saa? Ja, saa blive de 32 simpelthen ved at være det Dobbelte af 16 og ikke nogen Andet; man 114 har ophørt at være ung og skal sidde og vente paa at blive gammel.

I den Grad har jeg ophørt at være ung, at jeg har faaet graa Haar. Ja, de graa Haar komme. Jeg har opdaget dem nu i Sommer, da mit Haar var blevet tørt af Badningen. En Formiddag, da jeg sad paa mit Værelse og redte mig, saa jeg dem skinne i Tindingen. Mit Toiletspejl havde jeg stillet op i Vinduet i mit Sovekammer, hvorfra man har den dejlige Udsigt over Skrænterne med de grønne Træer og Sundet, Alting dejligt og sommerligt i stærkt Lys, og i dette Lysskin opdagede jeg mine hvide Haar skinne. - Ikke mange, blot en fem, sex Stykker troede jeg endogsaa først, men da jeg saa nærmere til, var der dog adskillig flere, der laa ternmelig tæt i en Stribe bag Øret. Det kunde ikke nytte at give sig til at trække dem ud.

Jeg lukkede hurtig Døren af for ikke at blive overrasket af Tante, thi jeg kom til at græde. Det vil Du vel sagtens le af og finde højst barnagtigt, Du gifte og hjemfarne Kone, der ovenikjøbet har saa lyst Haar, at det Graa næppe vil ses, men jeg skrifter ærlig, ser Du.

Graa Haar! Hvor det er et afskyeligt Klima, vi have her i Danmark. Sommeren har en Smule Lys og Farve, men den varer jo aldrig mere end Alt i Alt to Maaneder, og nu er den forbi, forsvindende i ugelang Regn og Blæst, og vi begynde paa den anden lange Aarstid, der varer hele Resten af Aaret, og som forekommer mig at være lige afskyelig, enten den kaldes Efteraar eller Vinter eller Foraar - ganske ligesom det, naar man ikke længer er ung, kommer ud paa Et, enten man er 32 eller 42 eller 52. Sommeren er den eneste Tid, da jeg synes, jeg lever; mit gamle Sværmeri for Efteraar er helt dunstet bort. Jeg befinder mig ogsaa utilpas i det. Min Hals, veed Du, er lidt svag, og jeg har et Par Gange for dens Skyld været i Ems. Jeg har ikke taget mig den Historie saa nær tidligere og vel endog været lidt uforsigtig. Nu forekommer det mig,

at det er blevet en indgribende Svaghed, som gjør mig til et sygeligt, invalidt Menneske. Jeg tænker paa min Hals om Dagen, jeg drømmer om Natten, at jeg har uheldelig Strubetæring og ustandselig glider hen mod Døden. Og 115 stundom holder Skyggen af en saadan Drøm sig ogsaa om Dagen. Jeg er bange for at dø, meget mere end da jeg var ung. Forunderligt, at jo kraftigere Livet er, des mindre frygter man Døden.

Forleden Dag greb jeg mig i at deltage ivrig i en Konversation om legemlige Svagheder med Tante og en Veninde af hende, der bor i Harboes Fruekloster. Og det Værste var, ikke det, at jeg sad og klagede med, men at det var mig tiltalende at gjøre det. Jeg er ikke 32, jeg er 52.

I Vinter gik jeg ikke mere nedringet; det var ikke for min Hals's Skyld, thi den var der da endnu ikke begyndt at tænkes paa; det var ikke heller, fordi jeg er bleven for falmet, det er jeg ikke, men jeg vil ikke vente med at tage Afsked med det Ungdommelige, til man opholder sig over, at jeg ikke gjør det. Ogsaa til Onkel Augusts store Sølvbryllup var jeg højhalset. Onkel og Tante sagde rigtignok, at det var altfor gammelagtigt for mig, men hvad sige ikke Folk paa deres Sølvbryllupsdag? Men jeg kunde for Resten nok have lidt, at der havde været en Mand, som havde været forelsket i mig, og af hvem jeg havde hørt, at jeg endnu var smuk og skulde gaa ungt klædt.

Endskjønt, jeg bryder mig dog ikke mere om, at Nogen skal forelske sig i mig, og derfor er der heller Ingen, som gjør det. Man forelsker sig kun i dem, som ere forelskede i En, eller kunne blive det, eller som i det Mindste bryde sig om, at man er forelsket i dem.

Skulde jeg komme saa vidt, at jeg ønskede mig at have et Par lømmelagtige Brødre at opofre mig for med Kaffelavning og Strømpestopning? Jeg anser det ikke for umuligt, at jeg kan komme saa vidt, naar vi ere flyttede ind til Byens Regn og Søle og skulle se paa de tyve Mennesker, der i Dagens Løb gaa forbi vore Vinduer paa Volden. Den forfærdelige Vold! Denne urtepotteagtige Ud gave af fri Natur! Og jeg kan ikke engang mande mig op til ret inderlig at misunde Kamma, som skal til Italien og Korfu i Vinter. Lad Korfu være Korfu! Jeg vilde ikke være lykkeligere der.

Ja, siig i dit stille Sind, hvad Du vil: saaledes er man en Maaned, før man bliver det Dobbelte af 16. Derfor er det, at 116 jeg vil have Dig hos mig den 1. Oktober paa Châlet, ganske ene; saa skulle vi gaa om og besøge alle de Steder, jeg før har holdt meget af, men som jeg ikke mere har brudt mig om i Sommer.

Saa kommer Du altsaa.

Din
O. S. V.

II. **(Den Samme til den Samme.)**

Den 6. September.

Det er altsaa virkelig Tilfældet: Naar man er lykkelig, begynder man først ret at blive egoistisk. Man kan med Lethed gjøre Ofre af Lidt, men er man først rig, har man Intet tilovers.

Du kan ikke ofre de fjorten Dage til mig for den Mands og de Børns Skyld, der have Dig altid. Jeg havde næsten forsonet mig med den Byfoged, der kom dumpende ned og giftede sig med min bedste Veninde, der alt var forpligtet til at blive gammel Pige sammen med mig - giftede sig med hende og transporterede hende til en Kjøbstad, der uden mindste Grund havde lagt sig i en Krog af Falster, hvor der aldeles ikke var nogen Anledning til at have en Kjøbstad. Jeg havde forsonet mig med denne Byfoged og næsten faaet Noget tilovers for ham, siden jeg havde hørt, hvorledes han i al Stilhed blot for din Skyld anskaffede sig en lille »Plade«, da han var begyndt at blive skaldet, og atter omkom den lille Tingest, saa snart Du havde opdaget den. Men nu er mit Venskab for ham unægtelig forbi. I Alvor talt, skjønt jeg holder mere af at tale spøgende end alvorlig, veed Du godt, hvor meget jeg holder af Dig, og at jeg ofte har trængt til Dig. Men den Dag vilde jeg trænge særlig til Dig for at undgaa Uhygge og Pinagtighed.

Forrige Fødselsdag gik det underlig til. Jeg havde da ordnet det paa en anden Maade. Jeg begynder - ærlig talt - at blive temmelig kjed af mine Veninder, men den Dag havde jeg indbudt dem alle, d. v. s. de ugifte, til en Skovtur. Vi spiste Frokost paa Fortune og sad der i et Lysthus og glædede os 117 over den vide Udsigt og gik saa og spaserede i Skoven. Frokosten havde været animeret, vi vare alle jevnaldrende, og man faar Appetit, naar man har passeret de Tredive, ja man drikker baade et Glas Vin og to. Vi vare ret i en livlig

Stemning; vi havde talt en Del om min Alder og Aldersspørgsmaalet i det Hele ved Bordet og følte nu ligesom en forunderlig Trang til og Iver efter at vise os selv og hinanden, at vi kunde være ungdommelige endnu, og deraf fulgte saa en næsten kaad Stemning, som blev ved paa Turen i Skoven. Vi vare komne sammen for at bevidne, at vi ikke brød os om at være unge, og vare herunder i al Stilhed blevne overlistede af en Følelse af endnu at være unge Kvinder og have al den Styrke og Magt, dette giver, og denne Følelse frydede os. Det var en smuk, klar Oktoberdag, men vi mødte naturligvis ikke et Menneske. En af os havde taget Cigaretter med, de blev uddelte og tændte, Alle vilde gaa og ryge og fandt, at det var en herlig Fornøjelse ovenpaa Kaffen at sende de hæslige, men dog kjønne blaa Skyer tilvejs i den stille Luft under Træerne. Vi kom til den smukke Sø, som Du veed ligger ved Vejen, der gaar ad Ordrup-Krat til. Den var dejlig. Selv laa den ganske blank og stille, og ganske stille stod Træerne om den. Al den Ro, som findes i Efteraarets Uro, var her paa dette Sted. Vi lagde os ned i Græsset ved et fældet Træ, der strakte sig ud over Vandet. Det var saa stille, at man kunde tælle hvert Blad paa Træets Spejlbillede. Harriet, som Du veed altid har været noget kaad, og som paa hele Vejen havde sunget Serenader, udbrød: »Skal vi ikke gaa i Vandet her? Det vilde være en Scene akkurat som paa de gamle Malerier med badende Nymfer i en stille Skovsø, men kun at ingen lykkelige Dødelige belurede os.«

Vi lo, vi vidste jo, det var Spøg. Jeg svarede: »Trediveaarige Nymfer! Det var ogsaa Noget at belure.«

Det var, som om i samme Øjeblik, disse Ord vare fløjne mig ud af Munden, en Skygge gled hen over Søen og Skoven og vore Ansigter. Ligesom der til ethvert Glas, der er af ensartet og fint Stof, skal svare en Tone, hvis Klang bringer Glasset til at springe, saaledes have ogsaa alle løftede, lette Stemninger deres Sprængtone. Vor festlige Stemning, vor Glæde over os selv var bleven saa stærk, at den havde sin; 118 her var denne bleven anslaaet, let, men dog tydelig nok; der var blevet rørt ved Noget, vi Alle gik og bare paa. Alle, være sig mere eller mindre stærkt, mere eller mindre nær ved Sindets Overflade.

Den forunderlige, forfærdelige Lighed, der er imellem Menneskenes indre Følelsesverden, havde aldrig slaaet mig saa stærkt og saa pinlig som dengang. Og Skyggen blev ved at være over os.

Se saaledes gik den første Fødselsdag efter de Tredive, og derfor vilde jeg have, at den anden skulde gaa ganske anderledes. Derfor vilde jeg have Dig herud for ikke atter at lade mig narre frem og tilbage af bedrageriske Stemninger, der dog ende med Mismod og Klage, men fra Begyndelsen af rolig og fredelig være paa min Post i Resignation og tale med Dig om det, der er galt, men ikke kan blive anderledes.

Nu kommer Du ikke. Saa vil jeg slet ikke holde min Fødselsdag. Jeg vil ikke lade det gaa ud over Tante, skjønt jeg tilstaar, at det er Noget, jeg er bleven tilbøjelig til, nu da jeg er bleven pirrelig og nervøs. Hun er saa inderlig kjedsommelig tilfreds med hele Livet, som det er, at jeg ikke kan lade være engang imellem at være ubehagelig imod hende. Men den Dag vil jeg dog ikke lade hende undgælde. Jeg vil simpelthen blive i min Seng hele Dagen, lade være at græde, hvis jeg kan, sove saa meget som muligt og søge at glæde mig over, at jeg ikke er 42, skjønt hvem veed? det er maaske meget bedre.

Nej. Jeg vil ingen Fremmede have; kommer der nogen af Veninderne herud, skal der siges, at jeg er syg. Jeg er saa kjed af dem, at jeg ikke kan forstaa, at deres Venskab for mig ikke ogsaa er visnet.

Det er lange Breve, jeg skriver. Det er ogsaa et Tegn paa, at jeg bliver gammel. Man skriver to Ark fulde i Konfirmationsalderen, saa svinde efterhaanden de to til eet og det; ene til to Sider; nu mærker jeg, det begynder igjen. Lad mig dog bekæmpe det og derfor endnu kun tilføje, at jeg igaar hos en Familie i Nærheden fornyede et gammelt Bekjendtskab. Det var den unge Thorsen, eller rettere den forhenværende unge, thi han er bleven gammel som vi Andre. Du husker nok, han sværmede meget for mig og opdagede vel ogsaa, at jeg 119 sværmede lidt for ham, inden han tog til Sverig. Han huskede godt mig og kom hen til mig paa en meget morsom Maade, anstigende med gravitetiske Skridt og strækkende en brun Haand ud halvanden Alen foran sig, som om vi vare prøvede, gamle Venner, der mødtes efter en langsommelig Adskillelse. Han saae ud som en Mellemting mellem en Præst og en Nybygger, en meget net Mand for Resten. Det glædede mig meget, at han havde mange graa Haar baade i Haar og Skjæg.

Tak endnu for den lille moralske Forelæsning om at holde mig oppe, ikke at lade mig underkue af Melankoli o. s. v. Den viser kun, at Du med en Byfoged og tre Børn ikke mere kan forstaa mig og mine Lige. Der er slet ikke Tale om Melankoli, Fortvivlelse og den Slags Tragik. Vær ganske rolig, alle de Ting hører i Reglen nutildags kun hjemme i Bøger. Er man ulykkelig, er man det paa den jevneste Maade af Verden, uden alle Ophævelser, det er det Kjedsommelige. Og jeg er ikke engang ulykkelig, men kun ikke lykkelig. Naar man endda havde den Fornøjelse at være fortvivlet tilbunds og ret inderlig at føle, at det Hele er Noget, som det var bedre ikke var, men jeg ser ikke det Hele Sort, men kun Graat i Graat.

Vejret er stadig afskyeligt, Regn og Blæst, ægte dansk Sommervej. Mit nydelige Châlet er forpjusket fra Top til Taa, og Haven blæser hver Nat fuld af visne Blade. Det afskyelige Efteraar, det Bedste ved det er, at man saa kan gaa noget tidligere i Seng og faa hurtigere Ende paa Dagen. Klokkeren er 9½. Godnat.

Din

O. S. V.

III. **(Den Samme til den Samme.)**

Den 12. September.

Kjære Veninde! Hvor Mændene dog ere naive, baade naar de bilde sig ind, at vi ere forelskede i dem, medens vi ikke ere det, og naar de ikke kunne se, at vi ere det, og det op over begge Øren. Jeg er ikke Filosof og vil ikke give mig til at tænke over, hvad Grunden vel kan være dertil, men det er vel Noget, som hænger sammen med det, at de selv ere saa kjedsommelig nemme at blive kloge paa. Aldrig har en Mand været forelsket i en Kvinde, uden at hun har vidst det, lige meget om han selv ikke vidste Noget deraf, og aldrig har en Mand hørt op at elske en Kvinde, uden at hun har opdaget det, hvor godt han end troede det skjult.

Men der er mange Mænd, i hvem Kvinder ere forelskede, uden at de se det, og hvem Kvinder forlængst have hørt op at elske, uden at de have nogen Fornemmelse deraf.

Disse kjære naive Mænd, de vide slet ikke, i hvilken Grad det er Spejlbevægelser, de se af os, saa at hvad der synes at være til Højre, i Virkeligheden er til Venstre og omvendt. De forstaa ikke vort Sprog og have ingen Anelse om, i hvilket Omfang Ja betyder Nej og Nej Ja. Vidste de bedre Besked, gik mangan Ting i Verden ikke saa galt.

Endskjønt, det var ogsaa rent galt, om de ikke vare jevnt dumme, men forstod os bedre. Nu ere vi dog saa heldige, at jo klogere Mænd ere, desto mindre forstaa de af os, og det er kun Tosserne, som vide nogen Besked om os, og navnlig vide det, at vi lægge saa meget Mærke til dem.

Og hvilke Misforstaaelser vilde det ikke afstedkomme, om Alle vidste dette, thi hvor Meget af den Opmærksomhed, vi skjænke Mændene, der er Alvor, og hvor Meget ikke, det vilde de dog aldrig forstaa. Det vide vi jo ikke selv. Vi lægge Mærke til Alt, vi se Alt, vi notere os Alt, men hvor meget bryde vi os alligevel derom?

Og Mændene, hvor meget tænke de paa os? Jeg tror, en hel Del mere, end de selv vide.

Ja, jeg vil ikke fortsætte disse Betragtninger. Det skyldes mit fornyede Bekjendtskab med Hr. Thorsen, at jeg kommer ind derpaa, han har været mig et godt Billede af, hvorledes Mændene, de gode og forstandige Mænd, ere i dette Forhold.

Vi ses jevnlig hos den Familie, hvor vi mødtes først. Det er dem, vi omgaas mest herude, og han kommer derud hver Dag; han er rejst herover for at gjøre en Del vigtige Forretninger med Herren i Huset og har sit Standkvarter hos dem. Han behandler mig stadig paa en komisk Maade som sin prøvede og fortrolige Veninde, jeg har vænnet mig til hans Maner, og vi snakke en Del om tidligere Tid. Han har fortalt mig Noget om, hvorledes han gik og var tavst forelsket i 121 mig. Hans Afsløringer morede mig, skjønt jeg kjendte dem allesammen.

Igaar var han naturligvis atter herude. Det havde regnet hele Formiddagen, men klarede op om Eftermiddagen. Han blev endelig færdig med at tale om sit Tømmer med Grosserereren, og da vi gik ude i Haven, medens det klarede, fik jeg Lyst til at gaa over i Skoven og se Regntaagerne lette inde mellem Træerne. Jeg foreslog ham paa Konto af vort nysopdagede, fortrolige Bekjendtskab at gaa med; det var han meget villig til. Saa gik vi en fortræffelig Tur derinde og saae alt det Graa og Vaade over os og om os blive til Blaat og Guld. Der var det saa, han fortalte mig en hel Del. Idag er Vejret godt. En Solskinsdag herude er saa smuk, at man kan betale to Regndage for den.

Din

O. S. V.

IV. **(Den Samme til den Samme.)**

Den 18. September.

Kjære Veninde! Hvor Mændene dog ere dumme, gjentager jeg! Jo mere jeg ser til ham, desto tydeligere husker jeg den Tid, jeg syntes godt om ham. Det var en stor Fejltagelse af mig, da jeg troede, at jeg huskede det Alt strax. Der var Meget, jeg havde glemt, som nu efterhaanden kommer frem.

Det Ejendommelige ved ham var, at han var en af de Mænd, som man forelsker sig i, medens man endnu ikke kan lide dem. Du veed jo, at ligesom der er Mænd, hvem vi lige fra Begyndelsen af saa nemt og glat komme til at synes om, at vi aldrig kunne tænke os at blive forelskede i dem, saaledes er der ogsaa, men ganske vist langt, langt sjeldnere, Mænd, hvem vi ikke kunne lide, ikke blot medens vi forelske os i dem, men ogsaa længe efter, at vi ere blevne forelskede i dem. Saaledes var det med ham. Jeg kunde føle mig halvt syg, naar han gav sig meget af med andre Damer; naar han kom til mig, havde vi aldrig Noget at tale om, og han 122 irriterede mig næsten altid med Et eller Andet, men navnlig naar jeg fik Mistanke om, at han selv troede, at jeg brød mig om ham. Jeg brød mig endda ikke saa meget om, at Andre drillede mig med ham, men at han selv skulde falde derpaa, var mig utaaleligt.

Hvor man er underlig i den Alder. Hvoraf kom det, at jeg var saaledes imod ham? Jeg tror, fordi han var af dem, som vi ere bange for, fordi vi have en Følelse af, at de tro paa det Umulige og forlange saa Meget i Kjærlighed, at det gjør os helt uhyggelig tilmode.

Saaledes gik det med os dengang. Naar jeg nu taler rolig og fornøjelig med ham og slet ikke er bange for ham, fordi jeg slet ikke er bange for hans Kjærlighed, da jeg nemlig slet ikke mere tror paa Kjærlighed - saa kan jeg aldeles ikke forstaa, at det er det samme Menneske, som forsvandt efter....

Ja, nu skal Du høre, hvad det var, der foregik imellem os; det var ikke Meget, men det Hele ligner ham.

Engang talte vi om en af mine Veninder, om hvem det hed sig, at hun led af et alvorligt Sværmeri for en Mand af vort Bekjendtskab, som havde giftet sig med en Anden, og man sagde, at hun søgte en Guvernanteplads for at komme bort. Jeg tvivlede paa denne Forelskelse, og han spurgte da paa en egen udfordrende Maade, om jeg ikke troede, jeg nogensinde kunde blive forelsket stærkt og for Alvor. Da jeg var forelsket, sagde jeg naturligvis: »Nej«, hvortil han sagde, at det havde han ogsaa tænkt. Og dermed Punktum. Siden kom vi aldrig mere til at tale ene sammen, han undgik mig, og saa kjøbte han sin svenske Ejendom. Ja, det var det Hele. Meget lidt!

Han havde ufravigelig været tilstede i Theatret, naar vi havde vor Abonnementsaften. En Aften var jeg meget glad derover. Vi havde efter flere Aars Forløb faaet »den hvide Dame«; jeg elsker den Musik, veed Du, med en Forkjærlighed, jeg har ført med mig fra Barnealderen, og jeg var glad ved, at han var der, og ved at vide, at medens Tonerne svævede afsted med mig, hvilede hans Blik bestandig paa mig og holdt mig i Favn. Den Vinter, han var rejst, havde vi den atter, men den Aften kom jeg til at græde, saa stærkt, at jeg 123 endnu ikke forstaaer, at Ingen opdagede det. Men det var ogsaa de eneste Taarer, den Historie kostede mig.

Harriet, det gale Menneske, sagde engang, at han vilde være udmærket, naar han kunde vænne sig til at sidde med nedslagne Øjne; han var saa urolig og elektrisk. Nu er han rolig og sidder ofte med nedslagne Øjne; men naar han siger Noget, er der det Fortrin derved, at man ikke i Forvejen veed, hvad det er, saaledes som med de Andre.

Din
O. S. V.

V. (Den Samme til den Samme.)

Den 22. September.

Kjære Veninde! Tjen mig dog i ikke at spørge mere til min Hals. Jeg har i mine sidste Breve stadig glemt at svare paa dine venlige Spørgsmaal til den, fordi jeg rent har glemt den selv. Der er ikke det Mindste i Vejen med den.

Jeg takker derfor for dit Raad med de vaade Klæder, naar jeg gaar til Sengs, jeg behøver det heldigvis ikke. Jeg tager mit friske Søbade hver Morgen, og det gjør mig til en ren Kæmpe, min Nervøsitet er helt forsvunden; man har virkelig Ret i, at Vandet i September er allerkræftigst.

Det Overstykke, Du bad mig besørge kjøbt, er afsendt i Formiddags. Jeg fulgte dine Ordre med Punktighed, men fralægger mig da ogsaa alt Ansvar for, at det er blevet et Vinterstykke. Hvad skal det til at fornærme den dejlige Aarstid paa den Maade.

Din
O. S. V.

VI. *(Den Samme til den Samme.)*

Den 24. September.

Jeg maa dog fortælle Dig lidt om de kjære fælles Venner, Noget, jeg kommer til at tænke paa, at jeg rent har forsømt, og dog er der forskellige Smaating og ogsaa større Ting. Ingeborgs lille søde Dreng har været meget syg af Skarlagensfeber, men er nu kommen sig. Det er maaske ikke ganske 124 rigtigt af mig, at jeg alt har været der et Par Gange, thi jeg er ikke ganske sikker paa, at jeg selv har havt den, men jeg var virkelig kommen til at længes saa urimelig efter det kjære Ansigt - det er jo det eneste lille Barn i vor nærmeste Kreds - at jeg maatte hen og se til ham, saa snart der var Tale om, at de vilde lade mig komme ind. Hvor han endnu saae stille og hjælpeløs ud, men Faren er Gud ske Lov helt forbi, naar man nu blot er forsigtig, og det har ingen Nød. Du kan tro, at Ingeborg, »Dronten«, som vi kaldte hende, er et Mønster paa en Husmoder. Jeg faaer saadan Lyst til at se den lille Unge, blot ved at skrive derom, at jeg mærker, jeg maa tage ind paa Østerbro og se til ham i Eftermiddag.

Igaar havde jeg Kamilla herude med hendes Forlovede. De have ventet de syv Aar, skjønt hun sandelig ikke er nogen Rachel, og han endnu mindre nogen Jakob. Jeg kom for et Par Dage siden til at tale med Thorsen om dem; de vare jo forlovede, inden han rejste. Jeg har ikke kunnet lade være at tænke, at hvis han slog op med hende eller hun med ham, saa vilde det Brud paa en Vane, der derved fremkom, i Grunden være det, der generede dem mest. Og saa vilde hun tillige være ulykkelig over, at han saa længe havde holdt Andre borte. Thorsen lo nok, men forsvarede dem dog, ja forsvarede endog lange Forlovelser ganske i Almindelighed, fordi han nemlig troede, at Kjærlighed ofte var som fin Vin og blev bedre med Aarene, mere rolig, men ogsaa mindre egoistisk. »Bedre med Aarene«, der var Noget deri, som ikke blot forsonede mig med Kamilla, men fik mig til strax at invitere hende og hendes Harald herud; de havde ikke været her i Sommer. Jeg var næsten ene med dem - Thorsen kunde ikke komme - men gjorde dem for Resten Afbigt i mit stille Sind; det er virkelig et Par rare, gode Mennesker og lykkelige ved hinanden til Trods for de syv lange Aar. Jeg er vis paa, at Harald trods sin daarlige Examen og sine daarlige Udsigter staar for hende som et af Theologiens Lys. Hun var forresten saa glad over min Indbydelse og saa rørt over min »Trofasthed«, at jeg blev helt generet derved; navnlig gjorde hun mig helt ulykkelig, da jeg forærede hende en broderet Flugtstol, som hun havde beundret meget, til hendes Udstyr, for at den skulde være »hendes« Stol i den 125 tilkommende Dagligstue. Hun har altid været af dem, veed Du nok, der ere lidt tilbøjelige til Misundelse og til at føle sig tilsidesatte, men hos hvem dette meget let slaar over i sin Modsætning.

Vi have den dejligste Eftersommer. Jeg har aldrig set saa klar Luft, saa klart Vand og saa blaa en Himmel over de grønne og gule og røde Træer. Især om Morgen og om Aften kan Du ikke tænke Dig, hvilken Rigdom af Farver der er i Landskabet, og Luften er klar og kølig og spændstig som Staal og saa forfriskende. Og som den, saaledes er Alles Sind; jeg veed ikke, hvoraf det kommer. Den kjære Tante, som finder sig i Alt, men aldrig siger Noget, overvælder mig med Komplimenter, og det ikke blot for mit Ydre, som hun finder saa tilfredsstillende i denne Tid, men ogsaa for min Elskvær dighed. Det er ikke, fordi jeg er begyndt at læse højt for hende. Jeg veed ikke ret, hvoraf det kommer, det maa være de Andre, der ere blevne saa elskværdige i denne Tid. Eller jeg kan ialfald se *det* hos dem, som jeg ellers ikke har havt Blik for. Ligesom man ser langt i denne Tid over Sundet og øjner Ting, man ellers ikke ser, saaledes opdager jeg ogsaa hos Menneskene saa megen Elskelighed, som de ellers ikke vise for mit Blik. Det er forunderligt, maaske det skyldes den klare, friske, lette Lufts Virkning paa Nerverne eller Hjernen, eller hvad det nu er, men lige meget, hvad det er, fornøjeligt er det.

Din
O. S. V.

VII. **(Den Samme til den Samme.)**

Den 26. September.

Du vilde ikke komme til mig paa min Fødselsdag, saa kommer jeg til Dig. Jeg pakker mit Tøj og rejser til Falster, hvis jeg kan, imorgen tidlig; Du modtager mig nok, skjønt Varslet er saa kort; her er ikke til at udholde, Alt er graat og overtrukket og koldt, vi faa ikke mere Solskin. Alle rejse ogsaa. Grossererens flytte ind, de blev længst, og om det saa er Thorsen, fortælle de, at han rejser hjem til Sverig imorgen.

Din
O. S. V. 126

VIII. **Telegram fra Samme til Samme.** **(Indløbet før Brevet.)**

26. Aften.

Mit Brev beror paa Misforstaaelse, rejser ikke til Falster.

IX. **(Den Samme til den Samme.)**

Den 28. September.
Kjære Veninde!

Jeg gjentager min Indbydelse til Dig om at komme til min Fødselsdag, og maaske det kan hjælpe, at jeg har forandret Program. Du skal slippe for at være alene med mig; jeg vil have et lille Selskab. Jeg har opgivet Tanken om at holde Sørgefest, ligesom jeg ogsaa har opgivet Forsøget paa at skjule det graa Strøg i Tindingen med mørkt Pudder; ja, det er sandt, det Experiment har jeg nok ikke talt til Dig om. Det lille graa Sted ses slet ikke. Og selv om saa var, graahaaret skal man jo blive, ligesom man skal blive ældre; det er Ting, som ikke kunne ændres, og som heller ikke ere saa forskrækkelige. Ensformighed er det Værste, selv om det er den lysegrønne Friskhed.

Ja, lad Foraaret komme og se, om det kan byde Noget, der er i fjerneste Maade Mage til, hvad vi lykkelige Dødelige, der bo paa denne skønne Plet, have at fryde os ved. Her er blaat Middelhav og Italiens Himmel og gule og røde Blade, der skinne som Oranger i Buskenes Grønt, det Grønne er endnu paa mange Steder saa kraftigt som ved Midsommer, og om hele Huset er der Masser af den vilde Vin, der hele Sommeren voxer og breder sig kun for at straale i Efteraarspragt. Jeg vil ikke tale om mit Flor af Høstrosor; Chålet er et Paradis.

Kommer Du paa Søndag, vil Du ogsaa faa Hr. Thorsen at se. Jeg har sendt ham Invitation og idag faaet hans Svar - han rejste nemlig ikke til Sverig, det var en Misforstaaelse af mig, naar jeg skrev det sidst - det var ret mærkeligt og 127 lignede ham ganske. Han takkede og skrev, at han vilde komme; i hans Brev laa der en tørret Rose; han skrev, at det var den samme, jeg engang gav ham. Det er temmelig vanskeligt for mig at se, men man maa vel tro Manden paa hans Ord. At han har faaet en, husker jeg nok, skjønt det gik saa simpelt og kortfattet til som muligt. Men nu har han faaet et Indfald, og det et, der saa ganske minder om den Maade, hvorpaa han var dengang. Han beder nemlig, om den Rose paa Søndag maa vise ham, hvor

hans Plads skal være som Gæsten ved mit Bord. Jeg vil narre ham og sætte den mellem de andre Blomster paa Haaret; den skal dække den graa Stribe.

Kom saa til mit Selskab. Hvis ikke, skal jeg vise Dig, at jeg kan undvære Dig, Du Egoist.

Din
O. S. V. 128

I NOVEMBER

I.

Kjøbenhavn, d. 8. Novbr.

Kjære Ven! Som Præst i Egnen maa Du jo kunne give mig god Besked om Hamst og Gamst Herreder. Jeg tænker saa smaat paa at vende Ministeriets Kontorer Ryggen og søge det Embede, men vil dog gjerne først vide lidt om Forholdene. Hvad Indtægterne angaar, veed jeg tilstrækkelig Besked fra Statskalenderen, aldeles tilstrækkelig og nøjagtig Besked, desværre; thi der er ikke mindste Haab om nogen behagelig lille Tilgift som ved Eders Præstekald, der dog bliver ved at have Overraskelser i Baghold, hvorledes saa Tiden og Aanden gestalter sig. Den økonomiske Side af Sagen skal Du altsaa ikke besvære Dig med; jeg paakalder dit gamle Venskab og tyer til dit klare og sunde Blik for at faa nogle Oplysninger af mindre materiel Natur. Hvad jeg vil vide Besked om, er nemlig saadanne Ting som, hvorledes Egnen er, og hvorledes Folkene ere. Er det et Sted, hvor man kan finde sig i at leve og maaske leve, indtil man dør? Det kan man jo for den Sags Skyld allevegne, men man vil dog helst leve under saa formildende Omstændigheder som muligt, og denne Trang er, tilstaar jeg ærlig, temmelig stærk hos mig i denne Tid - en Novembertid af den rette danske Art, hvor Alting er graat og snavset, forneden og foroven; en graa Himmel, som Uger igjennem ikke har faaet et Glimt af Sol eller Lys, men hvis Dag blot er den Tid, det ikke er mørk Nat, en Himmel, som uafliedelig sender Regn eller, hvad der næsten er værre, holder en Trusel om Regn over os. Naar det ugunstige Tilfælde nu har henvist En til at leve sit Liv i 129 Regnens og de graa Skyers Land, og man har gjort den Opdagelse, at de ere det, der holder længst i Livet, og at Sommer og Solskin ere forbigaaende Afbrydelser - saa, gjentager jeg, gjælder det om ikke at renoncere paa noget af de formildende Momenter. Altsaa, lad mig vide Noget om Egnens Fysiognomi.

Hils din Kone fra din gamle Ungkarleven, som hun mulig snart kan risikere at faa i Nærheden, thi et Par Mil regner man jo ikke for Noget paa Landet.

Din
O. S. V.

II.

(Fra Samme til den Samme.)

Kjøbenhavn, d. 12. Novbr.

Kjære Ven! Du er stadig den samme samvittighedsfulde Mand, for hvem ethvert Spørgsmaal er et Samvittighedsspørgsmaal og enhver Sag en Samvittighedssag. Du finder, at Du ikke kan svare paa mine »lette Antydninger«, men maa have dem nærmere præciserede og bedre Besked om, hvad jeg mener med Begreberne Egn og Folk og Omegn. Lad mig da forsøge paa at spørge tilstrækkelig tydelig. For ikke at vise

nogen falsk Undseelse vil jeg strax rykke ud med det prunkløse Spørgsmaal, om der i Egnen findes Folk, med hvem man kan faa en nogenlunde stadig Lhombre. Nærmere forklaret vil dette atter sige: Jeg vil have tre Mennesker af Hankjønnen, det Lag 50 Aar, som kunne tale nogenlunde forstandig, naar de spise til Aften, og tie stille, naar de spille Kort, som endvidere spille nogenlunde godt og ikke altfor ængstelig; som altsaa ikke frygte den traditionsrige Kasse i Mellemhaanden og paa deres Yderste kunne sværge sig fri for nogensinde at have passet paa to sorte Esser - undskyld, hvis Spøgen er lidt ugudelig - og som endelig ere saa kloge, at de kunne vurdere mit Spil, thi ærlig talt, det fortjener at blive det; jeg tror nok, jeg kan sige, at man i Klubben, som er vanskelig, i de sidste Par Vintre er bleven enig om, at jeg er en af Civiladministrationens fineste Spillere. Man skal jo bruge sit »gode Hoved« til Noget.

130

Med hvorledes Egnen er, mener jeg: Er der nogenlunde kjønt? At der ikke er Hav, veed jeg, og at Himlen er ligesaa graa, som den er andre Steder i Danmark, nærer jeg ikke Tvivl om, men hvad mere? Er der lidt Skov, er der lidt Sø, lidt Bakker, eller er der kun Marker med Veje over og Veje over Mariker?

Endvidere, hvad er Egnens Produkter? Ordentlig Fisk faar man naturligvis aldrig, men er Kjødet spiseligt? Føden, maa Du indrømme mig, er af noget mere end ren materiel Betydning, at den har direkte Indflydelse paa det sjælelige Liv, indser man i min Alder med den fuldkomneste Klarhed; derfor maa Du ikke ringeagte dette Afsnit af mine Spørgsmaal. Jeg vil nu slet ikke drille Dig med at tale om den Side af Sagen, at Passionen for god Mad ogsaa af den Grund fortjener Respekt, at dens Gjenstand ikke er troløs og ubeständig, saaledes som Gjenstandene for diverse andre Passioner ere.

Saa komme vi til Folkene. Det vil sige: Hvorledes ere de Præster, Herredsfogder, Forpagtere og Møllere - jeg er ikke Aristokrat - som bo nærmest ved, hvorledes ere disse Præsters, Herredsfogders, Forpagteres og Mølleres Koner - ment i al Tugt og Ære naturligvis - hvorledes ere disse Præsters, Herredsfogders, Forpagteres og Mølleres Døtre - ment med de allerreelleste Hensigter for Øje naturligvis, Hensigter, som jeg forresten kun har i Theorien og har opgivet i Praxis. Skulde der endelig være en eller anden velsindet lille Baron eller Greve i Nærheden, som maatte antages at sætte Pris paa at sende sin Herredsfoged en god Buk eller et Knippe Kramsfugle, naar der maatte frembyde sig en Lejlighed dertil, saa lad mig ogsaa faa ham med i din Statistik.

Jeg tror, at jeg har visse Betingelser for at kunne komme godt ud af det paa en god Egn. Der er et vist Instinkt, som drager mig ud paa Landet, eller rettere bort fra Hovedstaden, som for mig er bleven lutter Kjedsommelighed og Ensformighed og Væren akkurat det samme Uhyre af graa ensformigt Efteraar og Foraar, Vinter og Sommer. Ude paa Landet er der dog maaske Udsigt til, at man kunde se nogle Forskjelligheder, blot finde ialfald, at der var nogen anden Forskjel paa Vinter og Sommer end den, om man gaar med Overfrakke eller ikke.

131

Egentlig har jeg Valget imellem to Stillinger, en Assessorplads i Overretten og det omtalte Herredsfogedembede. For det Første kunde jo nok tale, at jeg fik Brug for det, der vel egentlig maa siges at være mine Evner i Livet, og mine juridiske Kundskaber, der nok ikke med Urette anses for at være af en ret fin Bonitet. Efter hvad man paastaar, skulde det jo volde mig sær »Tilfredsstillelse« eller, hvorledes man nu døber den Slags Fornemmelser, at virke i det Kald. Men ærlig talt, jeg tror ikke længere ret paa den Slags Talemaader, og den anden Stilling er meget bedre lønnet. Det er det Ene. Det Andet er, at jeg, som jeg har antydnet, dog vil prøve, hvad Forandring er, og om den er Noget. Nu har jeg gaaet her til mit 48de Aar og ventet og ventet, jeg veed slet ikke mere hvorpaa, men formodentlig - antager jeg - paa det Samme, som alle Andre vente og haabe paa - at Livet paa en eller anden Maade skulde vise sig særdeles interessant og indholdsrigt. Det er ikke blevet til Noget dermed for mig - som vel for alle Andre, antager jeg. Jeg gjør ikke min Skjæbne nogensomhelst Bebrejdelse, hverken ved Dag eller ved Nat, hverken i offentlig Tale eller i afsides Replikker. Jeg giver paa ingen Maade den Ulykkelige, tvertimod jeg er villig til at indrømme, at den lave Temperatur, hvorunder jeg unægtelig lever, er Livets virkelige Middeltemperatur. Og det er maaske en ikke ringe Fordel at komme til at leve under en saadan, man undgaar Svingningerne, og jeg har en Anelse om, at de Ubehageligheder, der ere under Stregen, ere mere ubehagelige, end Behagelighederne ovenfor Gjennemsnitslinien ere behagelige. Men dette forhindrer ikke, at jeg kan føle en vis Lyst til, efterat det er gaaet saaledes i 48 Somre og 48 Vintre, at gjøre ialfald een Flytning og se, hvordan der er paa et andet Sted, hvor jeg ialfald ikke med den Sikkerhed som her kan forudsige, paa hvilken Stol hos Konditoren jeg om et Aar vil sidde og spise min Frokost, hvor mange Stykker, med hvad Belægning, med hvor megen Appetit og med hvad Humør.

Og jeg tror, at det er paa Tiden, hvis jeg skal være istand til at prøve, hvad Forandring er, saa at gjøre den nu. Ellers bliver jeg saa sløv, at jeg kan drive, hvorhen det skal være, jeg bliver dog den Samme. Førrige Aar gjorde jeg atter en 132 Schweizertur; den smagte mig ikke som nogen af mine førrige Rejser; jeg greb mig i at længes efter min Frokostplads hos Gianelli og min Frokostpassiar, da jeg havde været ti Dage borte. Jeg gad slet ikke mere gaa tilfods, ikke engang en Tur i Haslidalen, og jeg maa tilstaa, at jeg tænkte i Hotellerne meget mere paa at faa et Soveværelse imod Nord end paa et med Udsigt.

Din
O. S. V.

III. (*Fra Samme til den Samme.*)

Kjøbenhavn, d. 17. Novbr.

Kjære Ven! Din Godtkjøbsanklage for, at jeg skulde være bleven blaseret, afviser jeg. Hvad i al Verden skulde en københavnsk Ministeriefuldmegetig med 800 Daler om Aaret og en Smule Rentepenge, gaa hen og blive blaseret af? Nej, Sagen er simpelthen den, at jeg har lukket Dørene for Ungdommen, saaledes som vi mere prosaiske og solide Mænd gjøre det, thi er det muligt, at Damerne endnu ved det Vendepunkt, som jeg er ved, men som for dem falder nogle Aar før, kunne være interessante Skabninger, saa er det vist, at vi ikke ere det, og ganske vist ialfald, at jeg ikke er det. Det er en meget smuk Betragtning, Du kom med i din sidste Brevprædiken, at jeg ikke maatte lade mig »forbene« i en Materialisme, som Du vil udlede af, at jeg hensynker i Egoisme, lader mit Følelsesliv afstumpe o. s. v. Altsammen meget fortræffeligt, men skudt forbi.

Nej, min Materialisme er slet ikke Udtryk for Egoisme, men kun for Sindsligevægt, for Middeltemperaturen. Mente Du med dine noget dunkle Yttringer om Egoisme ikke dette, men noget Andet, rent ud sagt Noget i Retning af Ægteskab, saa - ja saa vil jeg stryge alle ethiske og filosofiske Betragtninger og nøjes med at sige: Jeg er ganske vist endnu ikke lutter Vinter og Is og Kulde, jeg er ikke saa blottet for Romantik, som Du tror, og Romantikken lader derfor heller ikke mig rent i Stikken. Jeg talte i mit sidste Brev til Dig om min Rejse, jeg tilstaar, at et af de behageligste Minder fra 133 denne er den Følelse, hvormed jeg paa en Udflugt en glohed Formiddag strakte mig paa en Sofa i et køligt Værelse med en Flaske Is ved Siden, medens mit Selskab stolprede op paa *Mer de glace*, som jeg kunde se tilstrækkeligt af fra mit Vindue. Men et andet Minde, som jeg dog sætter endnu højere, er et Møde paa den Brühlske Terrasse med en Dame. Ja, vær ganske rolig, jeg fortæller ikke Andet end, hvad en mønsterværdig Præstemand godt kan læse. Du husker nok fra din Københavns-Tid Helene Walther, som man engang sagde, jeg sværmede for og som jeg, ærlig talt, ogsaa sværmede for, og det ikke saa lidt. Hvorfor jeg ikke blev forlovet med hende, kan jeg ikke sige, selv om jeg vilde. Jeg tror nok, hun syntes ligesaa godt om mig, som jeg om hende, men jeg fik aldrig nogen Lejlighed til ret at blive klar derpaa ved at gjøre et af disse ligefremme Spørgsmaal, Du veed, som maa til - eller rettere: Naar der var Lejlighed, var jeg ikke oplagt, og var jeg oplagt, var der ikke Lejlighed. Saa døde pludselig hendes Moder en Sommer, jeg var borte, og hun tog til en Tante i Holsten, og dermed var den Historie ude. Tro mig, der er mange tusinde gode og fornuftige Forbindelser, der gaa overstyr paa den Vis. Jeg havde ikke glemt Helene: jeg bevarede Mindet om hende som en fin og yndig Blomst, der ofte glædede mig, undskyld, at jeg bliver poetisk, men skrive over og fri eller selv rejse til Holsten og falde ned mellem vildfremmede Mennesker, det laa ikke for mig. Jeg bevarede min poetiske Erindring - hørte saa en Dag, at hun var gift med en Slægtning, men døde ikke deraf.

Jeg vender tilbage til den Brühlske Terrasse; jeg finder slet ikke, at den er sit store Ry værdig, men en smuk, mild og blød Sommeraften kan det være en ret behagelig Beskjæftigelse at drive frem og tilbage deroppe og se ud over Elben, der løber nede imellem de høje Skrænter, over den tindrende Elbebro og de mange Lys i Kvarteret paa den anden Bred og foruden paa de mange Lys at se paa de mange Mennesker, Fremmede og Indfødte, som myldre frem og tilbage. Der drev jeg da en Aften frem og tilbage og blev ganske enig med mig selv om, at det dog alligevel var Noget af det Skønneste ved Dresden, ialfald mange Gange bedre end den grime Gewölbe med alle sine Guldkasseroller, som jeg havde 134 anset det for min Pligt at plage mig med om Formiddagen. Og som jeg nu gik der og saae paa de kjønne Dresdener Damer og alle de fixe Amerikanerinder og Englænderinder og Russerinder og Franske, som vare blandede imellem hverandre, og saae paa dem med den overlegne Uforskammethed, som hører med til Ens Rejsehabit, fik jeg paa een Gang et af disse Slag igjennem mig, som vi mindes fra Tyveaarsalderen: Der gik Helene lige forbi mig. Hun gik med en ældre Dame, Begge vare klædte i Sorg. Det Sorte klædte hende dejlig. Skulde det være hendes Mand, der var død? Jeg veed ikke, om det var, fordi jeg havde set saa mange Madonna'er i de Dage, men vist er det, at det aldrig har slaaet mig saaledes før, hvad det vilde sige at have et madonnaagtigt Udtryk, som nu, da jeg saae hendes Ansigt. Der gik mange Mennesker paa Terrassen den stille Sommeraften og saae ned over den glidende Flod og de nys tændte Lys; jeg var ikke bleven set af hende i Mængden og havde let ved at følge efter i Afstand og ret at se paa hende. Helene og den ældre Dame saae ikke meget paa Folk; de talte sammen, og kun nu og da standsede de og saae ud over Rækværket ud i den fremdragende Sommernat. Hver Gang hun stod og saae ud imod de mørke Højder og Aftenskyerne over dem, havde jeg den Følelse, at der histude var noget Fjernt og Lykkeligt, som engang altid syntes at vinke mig fra Aftenskyerne, fra Skove, der laa langt borte, fra en Kyst paa den anden Side af store Vande. Hun

havde en egen Bøjning med Halsen, naar hun vendte sig om; nej, hvor jeg huskede den.

Jeg havde ikke altid havt saa let ved at følge hende som den Aften, thi hun var saa adspredt og tankefuld, at der ikke var Noget at risikere ved engang imellem at være hende ganske nær, saa nær, at jeg kunde høre hendes Stemme; hun talte Tysk - med ren tysk Udtale forresten - den gamle Dame var uden Tvivl den holstenske Tante.

Ikke faa Herrer vendte disse dristige og uforskammede Blikke imod hende, som man altid tillader sig imod Fremmede, som jeg selv havde gjort mig skyldig i, men som jeg nu fandt saa utaalelige og irriterende, at jeg maatte gjøre Vold paa mig for ikke at insultere en og anden altfor uforskammet Lorgnet; en rar Historie for en kgl. Fuldmægtig.

135

Men ellers var Alt dejligt, en dejlig Sommeraften, medens Stjernerne tindrende kom frem, springende ud af den sorte Himmel, saa hist, saa her, ligesom de gamle Erindringer, der dukkede frem i mig.

Men man gaar tidlig til Ro i Dresden, og Terrassens Spasereskare blev tyndere og tyndere, og da de to Damer et Par Gange havde vendt om ved Hjørnet, og endnu engang kom derhen, saae jeg strax paa deres Vending og den Maade, hvorpaa Helene svøbte sig i sit Overstykke, at det nu gik hjemad. Jeg boede i Hotel Bellevue og havde det lønlige Haab, at de ogsaa hørte til dets Gjæster. Og ganske rigtig. Da de vare komne ned fra Terrassen, tog de Retningen over imod Hotellet, og faa Minutter efter stod de ved Indgangen. Jeg var ganske nær og kunde høre Portieren, da han rakte dem Nøglen til deres Værelse. Jeg vilde træde frem og hilse paa Helene, men turde ikke, jeg var bange for, at min Stemme skulde ryste altfor meget, og at jeg skulde være altfor rød eller altfor bleg, hvad det nu vilde blive til, men i ethvert Fald altfor lidt, hvad en normal Mand i min Alder burde være. Jeg vilde hellere sove paa det. Saa sov jeg paa det, eller rettere, det gjorde jeg ikke, thi først laa jeg længe vaagen, og da jeg havde sovet lidt, vaagnede jeg atter og kom saa pludselig til at tænke paa, at de maaske tog afsted med et tidligt Morgentog. Du veed, hvor drilagtigt et saadant Indfald er om Natten, hvorledes det først pusler ganske smaat i Ens Hoved og saa lidt efter lidt faar En helt vaagen og saa, naar det har faaet En vaagen, voxer og mere og mere antager den afgjorte Visheds Dimensioner. Det varede ikke længe, inden jeg blev ganske sikker paa deres tidlige Afrejse og endogsaa paa, at jeg havde hørt Portieren sige til dem Noget om »fünf Uhr« og »Courierzug«. Saa vilde jeg slet ikke mere faa hende at se. Det var mig en forunderlig pinlig Tanke. Tilsidst maatte jeg have Lys og have Henschells herlige Bog frem og se efter, hvilke Morgentog, der gik fra Dresden der.

Kl. var nu 3½. Saa naragtig var jeg bleven af den Aftentur paa Brühls Terrasse, at jeg ikke vilde lægge mig til Ro igjen, men var fast bestemt paa ikke at lade noget Tog bortføre dem, uden at jeg havde talt med hende. Jeg klædte mig 136 paa, aabnede Skodderne og satte mig ved Vinduet. Mørket var gaaet fra Pladsen foran Hotellet, men Lyset ikke kommet, kun et graat, koldt, uhyggeligt Skjær, som det var umuligt at se, om det hørte til en Marts eller en Augustmorgen. Men langsomt kom der mere Lys og mere Liv i Lyset, det var, ligesom det selv skulde vaagne. Saa kom der en Karl, saa kom der to Arbejdsmand, saa kom der en Pige med en Kurv. Hun var min Due med Oliebladbudskabet om, at det endelig var blevet Morgen; endelig, thi det var mere kuriøst end morsomt at sidde og vente paa det Tidspunkt.

Og saa begyndte man at røre sig i Hotellet, et underligt trevent, puslende Røre, lidt Knagen hist, lidt Banken her, Lyd af Liv i Køkkenregionerne. Jeg bildte mig ind, at hvem der belurede Hotellet i denne Stund, vilde have opdaget mange af dets dybe Hemmeligheder, hvorledes de friske Smørskiver blive til, og hvorledes Mælkekanderne fyldes, men jeg brød mig kun lidet om disse Hemmeligheder; jeg tænkte kun paa, om Madonnaen var vaagen og klædte sig paa til Rejsen eller maaske sov blødt og magelig i sin Seng, medens jeg sad paa min haarde Stol og frøs for hendes smukke Øjnes Skyld.

Endelig var Klokken bleven saa mange, at jeg kunde gaa ned i Kaffestuen. Der sad et Par rejseklædte, søvnige og gnavne Familier ved en Opdækning, der endnu var i Negligé, kun en tarvelig Ud gave af den, der skulde modtage det regelmæssige Publikum nogle Timer senere. Men de to Damer vare der ikke. Opvarteren saae noget forundret paa mig og spurgte, om jeg skulde rejse. Maaske mistænkte han mig for at ville snige mig bort paa en lumsk Maade, men dog først efter ogsaa at have narret Hotellet med Morgenkaffe. Jeg svarede kort, at jeg ikke havde kunnet sove, og fik mig saa nogen Kaffe betroet. Samme Forespørgsel, som Opvarteren havde gjort, fik jeg fra den majestætiske Portier, da jeg traadte ud i Gangen for at se efter, om de to Damer ikke steg op i Banegaardsomnibussen uden at have været inde i Frokoststuen. Omnibussen dundrede afsted med sine utidige Passagerer og alle deres Vadsække og Ruller af Plaider og Knipper af Paraplyer. Jeg blev staaende ved Indgangen for at vente paa den næste Expedition, Portieren havde skarpt Udikig efter mig og gav en hviskende Ordre til en af Opvarterne.

137

Jeg er ganske vis paa, at den gik ud paa at se efter, om der var Bagage i mit Værelse. Jeg, den kongelige Ministeriefuldmægtig, blev virkelig for et Par smukke Øjnes Skyld mistænkt for at være en Vagabond med bedrageriske Hensigter. Jeg blev imidlertid aabenbart frifunden for videre Tiltale af den strenge Portier, da Opvarteren lidt efter atter kom tilbage med sin Melding. Men jeg frøs alligevel og var i høj Grad tilmode, som

et normalt Menneske altid er det Kl. 5 om Morgen. Jeg saae endnu et Par Gange den samme Ceremoni gjentage sig, Nedbæringen af Rejsetøj, Omnibussens Fremkjøren, de Rejsendes Indstigning, deres urolige Bekymringer for deres Rejsegods og feberagtige Søgen i Bortkjørselens Øjeblik efter den Paraply, de holdt i Haanden, medens den egoistiske »Hausknecht« under et falsk Skin af at interessere sig for deres Ve og Vel og for deres Plaider som for deres Liv og Lemmer, kun ser paa disse nervøse og urolige Mennesker, for hvem Afrejsen er en vigtig Begivenhed, med Tanken fæstet paa de Groschen, han skal have ud af dem.

Havde jeg været filosofisk anlagt, kunde jeg i det Par gyselige Timer, jeg tilbragte der, have anstillet nogle dybsindige Betragtninger over et eller andet Symbolsk i denne Situation. Men jeg var kun gnaven og ikke dybsindig. Og for ikke længere at sejpine din Taalmodighed vil jeg meddele, at jeg saae hende Kl. henved 9 komme ud paa Terrassen for at drikke Kaffe, frisk, smuk, udhvilet aabenbart fra Rejsen.

Bejlevues Terrasse er det Smukkeste i Dresden og tager sig prægtig ud i Morgensol!

Kjender Du det, at man sommetider gjør Noget, som man egentlig ikke rigtig selv veed, om man vil gjøre eller ikke, før det er gjort? Saaledes gik det mig her. Inden jeg ret vidste, om jeg vilde gjøre det eller ikke, var jeg traadt frem og havde hilst paa hende. Hun kjendte mig strax og blev rød; jeg tror, at jeg ogsaa blev det. Jeg tror, at jeg sagde noget aldeles meningsløst Tøj om et uventet Møde og Væren paa Rejser, om at jeg var her, og hun var her, og vi Begge vare i Dresden, og blev derpaa forestillet for Tanten, Fru Walther, hvorpaa vi begyndte at tale Tysk. Jeg syntes, det hjalp mig til at komme mig.

Med nogenlunde Sindsro kunde jeg udbrede mig over det 138 Thema, at nogle Mennesker holdt mest af The om Morgen, andre af Kaffe, og derefter behandle lignende letfattede Æmner, til jeg endelig var bleven helt normal.

Vi sad et Par Timer i den smukke lille Have med Udsigten over Elbdalen, og Samtalen gik let og godt. De skulde med et Middagstog videre for at besøge nogle Slægtninge af Fru Walther. Helenes Mand var død i Foraaret. Det maatte have været en ældre Mand, thi jeg hørte, at han var en Broder til Fru Walther. Svagelig syntes han efter nogle Ytringer at dømme ogsaa at have været. Hun talte alvorlig, men ikke bedrøvet om ham; hun havde et noget træt Udtryk, naar hun faldt i Tanker.

Da de vare borte, var Dresden oprigtig talt aldeles umulig. Med det første Tog, det var muligt, rejste jeg til Berlin.

Meningen med alt dette er, at jeg følger dit Raad og paa Søndag selv tager ned og ser, hvorledes Stedet tager sig ud; hvis da Vejret ikke bliver altfor fugtigt, thi jeg er ikke fri for min Efteraarsgigt. O, Ungdom! Ungdom!

Din
o. s. v.

IV. *(Den Samme til den Samme.)*

Kjøbenhavn, d. 19. Novbr.

Jeg er ganske glad over, at jeg fulgte dit Raad og selv tog ned og saae paa Stedet. Alt ser tiltalende ud, og der er vist meget kjønt. Jeg veed kun ikke ret, hvilken af de to Lejligheder, der er at vælge imellem, jeg skal bestemme mig for. Det Sted, jeg kan faa tilleje udenfor Byen ved Fjorden, er smukt og rummeligt, men ligger jo lidt afsides; den Lejlighed, der er at faa hos Amtsforvalteren, er aldeles utvivlsomt en Ungkarlejlighed, som en Ungkarlejlighed bør være, og ligger bekvemt, saa det er vel det Rimeligste at tage den, og det bliver vel ogsaa den, jeg tager, men jeg vil dog betænke mig lidt.

Hvorledes mon Drikkevandet er derude? Det glemte jeg at erkyndige mig om. Min Mave kan ikke taale meget jernholdigt eller meget kalkholdigt Vand. Tjen mig i, naar Du 139 kommer i Nærheden, at faa en Flaske fyldt og sende mig den, for at jeg kan lade den analysere. Det Allerbedste var jo, naar jeg tillige kunde faa en Vandprøve fra Stedet udenfor Byen. Det kan ikke nytte at kæmpe imod sin Mave. Ellers en Jernmand, men ligeoverfor den lutter Eftergivenhed, er jeg

Din
o. s. v.

V. (Den Samme til den Samme.)

Kjøbenhavn, d. 21. Novbr.

Kjære Ven! Jeg tænker stadig paa Boligen. Jeg faar nemlig alligevel Lyst til Stedet ved Fjorden. Udsigten over denne fra Bakkerne var meget smuk, de store Skove paa den anden Side vare nu mørke og formløse, men de maa være dejlige ved Sommertide. Det var af den Slags Udsigter, jeg engang holdt saa meget af. Hvor der var smukt den Dag, jeg var derude; der hang endnu mange gule og røde Blade paa Træerne. Jeg husker, hvor Solen skinnede paa dem, og husker Hækkene paa Vejene; der laa Rimfrost under Buskene, som ikke smeltede, men Buskene med de røde Bær vare dog endnu grønne. Der var dejligt derude, smukt og friskt. Og, jeg gjentager det, hvor holdt jeg af Udsigten fra Bakkerne ved Stedet.

Jeg veed ikke, om det var den dejlige Udsigt, der havde sat sig saa forunderlig fast i mit Hoved, eller hvad det var og er, men jeg faar løjerlige Indfald. Igaar sad jeg og skrev I en indviklet Domænesag om en tvivlsom Fiskerettighed i en af Statsskovene; Solen skinnede, det var ogsaa den Dag klart og smukt, og hvad sker? Ud af de kongelige Resolutioner og gamle Rentekammerskrivelser hæver sig et helt Landskab, med en saadan Trylleskov ved en blank Sø og ved Søens Bred et vandrende Par.... Det var forunderlige Anfægtelser, men saa stærke, at jeg, med Skam at tale om, tog ud til Lyngby og spaserede afsted og saae paa Søerne der, men fik Løn som forskyldt. Himlen blev graa, inden jeg kom derud, og da jeg stod ved Lottenborgudsigten, havde Regnskyerne alt skjult Bagsvær Sø, og jeg kunde med fuldkommen Sikkerhed 140 udregne, naar Regnen vilde falde paa Lyngby Sø og rundtomkring mig. Jeg tog hjem, saa hurtig jeg kunde. Om Eftermiddagen kom min Departementschef for at tale med mig om Indstillingen, den var ikke færdig, og jeg havde faaet et rent forkert Billede i mit Hoved af Vandomraadet, som Manden slet ikke kunde forstaa, og med god Grund, thi det var slet ikke hentet fra Situationskortet, men fra Tryllelandskabet. Manden stoler ganske paa mig, og det lykkedes mig derfor at gjøre ham ganske forstumlet i Hovedet.

Lad mig ikke glemme at fortælle Dig, at jeg mødte Helene i Byen for et Par Dage siden, ja, det var Dagen før jeg tog ned og saae paa Hamst og Gamst, og Du vil formodentlig finde, at det er det, der bærer Skylden for mit forunderlige Lune i denne Tid. Jeg talte med hende. Hun er herovre paa et kort Besøg for at se til sin Familie, naturligvis ledsaget af den kjedsommelige Fru Walther. Vi fulgtes ad. Jeg fik det Indtryk, at hun lever et temmelig trist Liv i Neumünster. Hun skildrede det som et forskrækkeligt Sted. Deres meste Fornøjelse er nogle Baller, hvor Officererne ere Løver. »Nu gaar jeg ikke mere paa Bal,« sagde hun, »men da jeg gik der, var det rigtignok ikke som paa Ballerne her.« Fru Walther blev saa vred over at høre tale ilde om Neumünster, at Haarene paa hendes store Næse sitrede; saa blev der ikke talt mere om Neumünster. Hvor hun saae smuk ud. Jeg gjorde mig overordentlig elskværdig mod Fru Walther og fik hendes Tilgivelse, ganske og aldeles, endog saa aldeles, at det blev arrangeret saaledes, at jeg skaffede dem Billetter til Theatret næste Aften, da der gik den nye Opera; jeg gik selv med. Jeg har længe ikke moret mig saa godt. Jeg holder meget af Musik. Vi gik sammen over i Hotellet, hvor de boede, Fru Walther inviterede mig til at drikke The med dem; jeg vilde nemlig endelig have den Ære at forære dem Billetterne. Der stod et Klaver i Stuen. Helene havde jeg siddet ved Siden af i Theatret. Hun talte ogsaa nu en hel Del om Musikken, og vist med udmærket god Smag. Hun kunde mange Melodier udenad efter at have hørt dem den ene Gang og repeterede dem paa Klaveret, og vi talte og sang, til Fru Walther paa en næsten skandaløs Maade gabede og saae paa Uhret den ene Gang lige efter den anden. Klokken var Et, da jeg gik derfra, 141 men jeg maatte dog have mig en lille Tur først, inden jeg vilde gaa i Seng. Da jeg spaserede midt i den sølede Novembemat, kom jeg til at tænke paa Studenterdagene eller rettere Studenternætterne, da man aldrig syntes, man skulde gaa hjem og sove, men kunde drive om, naar man gik hjem, Time efter Time med Andre, ikke ene. Jeg syntes, jeg gik hjem let, som i hine Tider.

Din
O. S. V.
E. S.

Spørg dog ved Lejlighed din Kone, om det virkelig er meget billigere at leve dernede med Familie, end det er i Kjøbenhavn. En Familie kan vel næppe leve nogenlunde behageligt for mindre end tre tusind Daler; Meningen med Livet er jo dog ikke, at man, naar man bliver ældre, skal nægte sig alle dets smaa Behageligheder. Næringsssorger ere jo ganske vist noget af det Værste, der er til, Noget, man altsaa først og fremmest bør undgaa. Det gjælder jo i hele Livet blot at lukke saa mange Udgange til Bekymringer som muligt. Synderlig positiv Fornøjelse er der ikke ved det. Det er ogsaa uforskammet, saa daarlig Embedsmændene ere lønnede her i Danmark. At jeg, der er saa gammel Kandidat, skal være »glad« ved at opnaa et Embede, som en Familie hverken kan leve eller dø paa, det er et stivt Stykke, og jeg er heller ikke »glad« ved det. Ministeren meddelte mig i gaar med nedladende Venlighed, at jeg var indstillet til Hamst. Han tror vistnok, at han gjør mig en hel Glæde ved at give mig det elendige Herredsfoged-Embede; han gjør

Pokker, gjør han. Jeg havde mest Lyst til at tage min Ansøgning tilbage og blive, hvor jeg er, saa vidste jeg dog, hvad jeg havde at rette mig efter. Gid jeg aldrig havde hørt Tale om Hamst og Gamst og tænkt paa Andet end at vedblive at være Fuldmægtig. Jeg er rasende paa Ministeren, paa hele Verden og mig selv. Det forstaar Du nu ikke, og det kan ogsaa være lige meget. Men kjender Du den Tilstand, hvor man ikke kan blive enig med sig selv om en vigtig Sag, ikke kan faa et Svar af sig selv paa et vigtigt Spørgsmaal. Det gjør Du naturligvis. Men der er visse Forhold, hvor man opdager, at man ikke mere ret kan stille sig selv et Spørgsmaal af den Art, fordi man i 142 Aarenes Løb har mistet den Energi i Følelse og Spændstighed I Stemning, som hører dertil, med andre Ord, at man er bleven for gammel. Et Øjeblik kan Solen bryde igjennem, og man synes, at den er helt varm, men de graa Skyer og Regnen komme strax igjen, og man mærker, at de nu ere de stærkeste. Det er snavs at være bleven ældre, end man har Lyst til at være. Løsningen er, at man enten mander sig op og gjør sig saa ung, som man vil være, eller at man passivt finder sig i at være saa gammel, som man i al Støvethed og Stilhed er bleven det. Jeg ser nok, hvad der er min Lod.

Din
O. S. V.

VI. *(Den Samme til den Samme.)*

Kjøbenhavn, d. 26. Novbr.

Nej, kjære Ven, gjør ingen Undskyldninger, fordi Du berører et delikat Punkt, det er noget Visvas med de delikate Punkter i vor Alder, vi kunne tale om Alt. Jeg vil ogsaa gaa lige til Sagen og sige ligefrem, tro blot ikke, at jeg er forelsket. Saa kjender Du daarlig et halvgammelt Ungkarlehjerte. Det er som vaadt Krudt, det futter og sprutter og ryger maaske, men slaa ud i en kraftig Explosion, det kan det ikke. Og heldigvis! Hvad kunde man saa ikke lade sig forlede til? Husk paa, at jeg, der er Ungkarl, er bleven ældre end Dig, der er gift. Jeg føler en vis poetisk Stemning i dit Brev, Du er vist egentlig glad over at tro, at jeg endnu skulde være istand til at forelske mig, og jeg mærker nok, Du ønsker, at jeg vilde følge, hvad man i sin Tid kaldte »Hjertets Røst«. Kjære Ven! Du est en ung Mand. Du har holdt dig grøn derude under det mosgroede Tag, og, jeg gjentager det, Du er ikke skarpsynet nok til at se, hvor underligt det ser ud hos en ældre Herre som mig, der maa antages i al Stilhed at have faaet et Forspring paa en halv Snes Aar for Dig, ser Du. Dersom det var min Husholderske, der var Tale om at gifte mig med, saa vilde jeg maaske ikke være saa ubestemt, men dette (jeg behøver naturligvis ikke at definere nærmere, hvad jeg mener med »dette«) er noget Andet. Her er baade for Meget 143 og for Lidt. Maaske der er en Smule Forelskelse, som kunde narre de Fleste, men ikke en klog Karl som mig, der føler, at naar det ikke er stærkere, saa....; ja, saa er det hverken til at leve eller dø af. Det skal være Noget og er dog ikke nok. Det paalægger mig Forpligtelser, som jeg føler mit Følelsesliv dog ikke er istand til at fyldestgjøre, og indgiver mig Forhaabninger, som jeg føler ikke ville blive opfyldte. Og saa bagefter, ja, vilde det saa ikke være bedre, simpelthen at finde sig gift med sin Kokkepige? Jeg tror, at jeg vilde føle mig mindre generet ved Tilværelsen og altsaa i mere Harmoni med den ved at vaagne op igjen til Virkeligheden ved hendes Side.

Din
O. S. V.

VII. *(Den Samme til den Samme.)*

Kjøbenhavn, d. 30. Novbr.

Det er afgjort, kjære Ven! Det skal være Amtsforvalterens Lejlighed. Jo længere jeg tænker derover, desto mere forundrer det mig, hvorledes jeg har kunnet overse alle Fordelene ved den. Den Maade, hvorpaa man kan komme ind i ethvert Værelse uden at passere noget andet, er jo som i de allerfleste kjøbenhavnske

Lejligheder. Det romantiske Sted er jeg ogsaa bange for er noget fugtigt; det kan aldrig være sundt, at det ligger under den Skrænt. Inden man veed et Ord af det, er den lille Flyvegigt, man alt nu har, bleven kronisk paa et saadant Sted, og hvad saa? Jeg gad se, hvorledes Livets Poesi vil bære sig ad med at hjælpe os over Ting som Rheumatisme. Tro mig, Gigt er stærkere end Poesien, og det veed den gode Poesi meget godt selv. Nej, den er et langt mere magtesløst Væsen, end man antager, inden Ens Fordøjelse har lidt noget i Livets Kampe. Det faar altsaa at blive ved den hyggelige lille Ungkarlejlighed; den ligger bedre og bekvemmere, om Aftenen vil man dog vel nok gaa hen i en Klub eller saadant et Sted. Naar man er færdig med sit Arbejde, kommer man til at kjede sig, naar man er alene. Det er en Erfaring, som jeg nu gjør; jeg har før ikke vidst, hvad 144 det er ikke at vide, hvad man skal gjøre af sig selv, naar man ikke har Noget at bestille. Nu har jeg lært det. Jeg gider ikke sidde og spekulere eller gaa enlige Ture eller læse - undtagen Aviser naturligvis - eller, ja, jeg veed ikke hvad, men nok er det, jeg veed, hvad det er at kjede sig. Saa maa man have Folk i Nærheden, man kan snakke lidt med, jeg havde nær sagt lige meget hvorom, og saa gaar det ikke at bo udenfor Byen. Forresten skal jeg nok indrette mig smagfuldt. Jeg har set paa et udmærket smukt og bekvemt Herreværelsemøblement; det skal jeg have til et lille Drivekabinet ved Siden af mit Arbejdsværelse. Heldigvis har man da Raad til at arrangere sig nogenlunde menneskeligt. Til min lille Spisestue har jeg fundet en sjældent kjøn lille Egetræs Buffet; den vil tage sig fortræffelig ud. Jeg skal vise Herredets Folk, hvorledes en dannet Mand indretter sig; det bliver noget Andet end dine ægteskabelige Værelser, hvor der ligger Sytøj allevegne, og Børn sætte Smørrebrødsfingre paa Betrækket og Gardinerne. Maaske man i den Egn endnu kunde være saa heldig at finde nogle gamle udskaarne Møbler. Det er min Drøm at finde en stor Linnedkiste med et bibelsk Sujet til at pryde den store Forstue. Det faar imidlertid være Fremtiden forbeholdt, Nutidens Opgave er at finde en Chaiselongue, hvor Hovedet ikke kommer altfor højt og lige paa en Kant, naar man ligger. Du kan tro, jeg skal lære Eder Noget, min gamle Ven!

Din
O. S. V.

VIII. **(Den Samme til den Samme.)**

Kjøbenhavn, d. 2. December.

Herregud, lad mig nu være fri for mere om den Sag. Den er afgjort. Hun er jo rejst allerede et Par Dage, før jeg skrev mit sidste Brev, vist samme Aften, jeg sendte Dig det næstsidste endogsaa, og dermed er den Historie forbi. Jeg har set hende rejse, ganske rolig. Jeg kom tilfældig ud ad Vesterbro ved den Tid, Aftentoget til Korsør skulde afgaa, og tog mig en Perronbillet paa Banegaarden. Jeg saae hende stige 145 ind i Kupéen; der var flere Bekjendte, jeg blev ikke set. Saasnart Togføreren havde stødt i sin Pibe, og Lokomotivet havde svaret, gik jeg bort, inden Toget endnu var begyndt at gaa. Jeg havde været der ti Minutter. Jeg er forresten ikke rigtig vel i denne Tid; jeg ser Alting Graat i Graat; mit Arbejde falder mig saa kjedsommeligt og besværligt. Stundom kan jeg falde helt hen - ikke i Tanker, men snarere i en Lakune af Tanker, et mørkt Hul, hvori jeg plumper ned, og hvorfra jeg har ondt ved at komme op. Naar jeg kommer op, er det kun for igjen at være lige glad eller lige kjed ved det Hele, som man tager det. Livet er en daarlig Opfindelse. Min Appetit er ogsaa borte. Det maa komme fra Maven. Jeg skulde vist hellere have brugt en Brøndkur i Sommer end gjort den dumme Udenlandsrejse. - Saa havde jeg ogsaa været fri for ja, Du forstaar mig jo ikke.... været fri for ikke at kunne forelske mig.

Heldigvis have vi nu snart rigtig Vinter; den tror jeg vil bekomme mig bedre end det afskyelige Efteraarsvejr. Hvilke Dage vi have havt, Graat i Graat og Graat fra Morgen til Aften, en Gang imellem henad Solnedgang et lille Glimt af rød Glans fra Skyerne, det er al den Farve, man ser hele Dagen, og i Løbet af et Par Minutter er det ogsaa forsvundet. Nej, lad os blot faa rigtig Vinter. Det veed man, hvad er.

Din
O. S. V.